

En artikel fra [KRITISK DEBAT](#)

Antimperialisme og venstrefløjen 2018.

Skrevet af: **John Graversgaard** | Offentliggjort: 16. december 2018

En antiimperialistisk position kan ikke udvikles uden at forstå kolonialismen og kapitalismen og hvordan den har formet verden. Kolonialismen fortsætter som nykolonialisme og antager nye former. Her fremsættes nogle teser om en venstreorienteret position.

Oplæg holdt på Antimperialisme Seminar i Enhedslisten, 16. juni 2018.

En anti-imperialistisk venstrefløj må tage udgangspunkt i bla:

- Antikapitalisme og antiimperialisme kan ikke adskilles.
- At tage udgangspunkt i de reelle bevægelser og kampe.
- Støtte til nationers kamp for at opretholde deres uafhængighed (en forudsætning for at kunne opbygge en socialstat).
- Konsekvent afsløring og modstand af USA imperialismens designs.
- Min fjendes fjende er ikke nødvendigvis min ven, kontekst betyder alt.
- Fokus på den rekolonisering af verden som sker. Lande som undertrykker andre lande er ikke frie.
- Kampen er ikke primært mellem "demokrati" og "autoritære regimer" som liberalisterne hævder.
- Kampen gælder retten til livet, her især kampen mod udbredt og fortvivlende fattigdom.
- Kampen er imod krig, for fred og internationalt demokratisk samarbejde.
- Dette er forudsætninger for øgede rettigheder og en demokratisk-økonomisk udvikling.

USA imperialismen er hegemonisk

Lad os citere Anders Fogh Rasmussen, konsulent for Ukraines regering. Ingen udtrykker det vel mere klart end denne NATO kriger:

"Verden har brug for en politimand. USA er blevet alt for tilbageholdende efter Obama kom til og Trump har fortsat den kurs...når USA trækker sig ud bliver der efterladt et vakuum der fyldes ud af typer som Putin, X Jinping, Assad og Kim Jong-Un, som får alt for let spil. Når man er leder af verdens stærkeste nation, og efter min opfattelse den frie og demokratiske verden, så kræver det meget mere end økonomisk og militær styrke. Så kræver det holdningsmæssig styrke. En der er parat og egnet til at stå frem og tale om frihed og demokrati. Det er det vi mangler"(Citat fra Jyllands-Posten, 9. juni 18)

Imperialismen er indbygget i kapitalismens ekspansion og antager nye former, men ændrer ikke indhold. Europæernes og amerikanernes erobringer, slaverisystem og folkemord mødte modstand, bla. fra de sorte slaver på Haiti, den mexicanske revolution, den russiske og kinesiske og cubanske revolution. Samt fra de undertrykte folkeslag i kolonierne som endelig fik selvstændighed efter 2. Verdenskrig.

USA er fortsat en hegemonisk supermagt, men udfordres af et stadigt mere multipolart globalt system

Imperialisme og kapitalisme.

Lenin har beskrevet imperialismen som kapitalismens monopolistiske stadium. Jordens territoriale opdeling er afsluttet, men kampen om klodens ressourcer fortsætter. Kolonipolitikken bliver en

konkurrence som drives af monopolerne, hvor finans- og produktionskapital smeltes sammen.

"Delingen af nationer i undertrykkere og undertrykte er imperialismens essens"(Lenin).

Imperialismen ses som en reaktion på overakkumulation og den øgede klassekamp i de førende kapitalistiske lande. Men relationerne ændrer også karakter. Vi ser en ændring fra politisk anneksion til økonomisk anneksion(Lenin). "Imperialistisk dominans og udplyndring var en nødvendig betingelse for udvikling af kapitalismen i England, men i dagens imperialistiske opdeling af verden, indgår den i kapitalrelationen"(John Smith). "Imperialismen muliggør super udbytning, hvor arbejdslønnen kan presses ned under arbejdskraftens værdi"(John Smith)

Bølger i den antikoloniale revolution.

Man kan tale om en 1 fase fra oktoberrevolutionen i Rusland og frem til Hitlers nederlag i forsøget på at kolonisere mod øst. 2 fase med den kinesiske revolution. Den kolde krig og vestens kamp mod de antikoloniale kræfter i Kina, Vietnam. Indonesien, Cambodja, Latinamerika og det Nære Østen.

3 fase fra Sovjets sammenbrud og fremad. USA i offensiven igen og "lynhelbredes" for Vietnam-syndromet. USA forsøger sig igen med Monroe-doktrinen i Latinamerika. USA reserverer sig retten til Amerika. Krisen og sammenbruddet i den socialistiske lejr ændrer billedet radikalt. Støtte og inspiration til folkekrige efter modellen fra Kina og Vietnam forsvinder.

2. Verdenskrig og nazismens nederlag betyder at USA bliver hegemonisk. Efter Hitlers nederlag bliver USA den antikoloniale revolutions hovedfjende. Kina rejser sig af fornedrelsen og befries. Mao tale om identiteten af den nationale kamp og klassekampen. Kun socialismen kan redde Kina.

Kapitalistisk akkumulation men nu uden kolonier. De herskende klasser i Europa og USA skifter strategi: Globalisering.

Take them out

USA`s forsvarsminister Rumsfeld sagde i 2002: "Going to take out seven countries in five years, starting with Iraq, and then Syria, Lebanon, Somalia, Sudan and, finishing off Iran" (fra General Wesley Clark`s erindringer). USA er imperiet og de andre er vasaller, som Romerriget og barbarerne(Brzezinski). Absolut dominans: På jorden, i luften og på havet. Full Spectrum Dominance. Project for a New American Century er en central neokonservativ plan.

Trump Threatens to 'Decimate' North Korea as US did in "Iraq, Libya and Syria".

Det amerikanske Council of Foreign Relations(CFR) er monopolfinanskapitalens tænketank.

Fokus er at bevare USA`s primære rolle globalt og bekæmpe de som udfordrer denne rolle. Fokus er især på Kina og Rusland. Aggressivt hævdes USA`s imperialistiske interesser som en "national interesse" med samtidig ret til at intervenere overalt, også uden om FN

Det tilsløres bag retorikken om "frie markeder og demokratiske regimer" og "humanitarisme".

NATO skifter strategi og bliver GLOBAL...med Europa tæt koblet på USA. Det militær industrielle medie kompleks vokser i magt og omfang. Baser overalt globalt og et gigantisk militærbudget. Det er en form for militær keynesianisme, hvor staten og militærindustrien har en tæt symbiose.

Ny diskurs.

Det handler om kontrol af markeder, udplyndring af ressourcer (olie, gas og mineraler) samt superudbytning af arbejdskraft. Ideologisk handler det om: Forsvar for "vestlige værdier": demokrati og human rights (Wal Mart og Napalm). Hykleriet er enormt men den vestlige opinion og medierne støtter. Der er en voksende foragt for FN, som tilsidesættes og USA og NATO går alene. "Duty to intervene". Ideologisk som Humanitær imperialisme.

Monroe-doktrinen fortsætter også i Latinamerika: "Jeg ser ingen grund til at vente på at et land bliver marxistisk fordi dets befolkning er uansvarlig" (Kissinger). Ethvert forsøg på at bryde med imperialismens hegemoni, selv i det små, mødes med voldsom modstand fra USA. Ex. Cuba, Venezuela, Brasilien. "Vort mål er at garantere USA-firmaers kontrol over et område, der strækker sig fra Nord- til Sydpolen og fri adgang, uden nogen som helst hindring for vore varer, tjenester og teknologi i hele hemisfæren", Colin Powell (2001).

Krige i dag er kolonikrige.

Vestens krige i dag er kolonikrige for vestlige værdier. Vi ser en kontinuitet mellem kolonialismen og nykolonialismen. Før missionærer som spydspidser, nu spiller NGO'er ofte samme rolle. Imperial kristendom kaldte Hobson det. Vi har set Libyen tragedien hvor en højt udviklet stat knuses og hvor vesten arrogant afviser Den Afrikanske Union som mægler. En vigtig udvikling er venstrefløjens desorientering og tavshed overfor krig. Imperialismens krige slår tilbage på sine oprindelseslande, og stiller dem overfor den klassekamp, som de har prøvet at holde fra døren. Vi ser voksende nød i USA og EU.

Kampen om værdierne

Vi ser et vedholdende angreb på socialstaten fra liberalisterne mod den "skadelige indflydelse fra den russisk-marxistiske revolution" (Hayek). "Der findes ikke et samfund kun individer" (Margaret Thatcher). Der er tale om angreb på de revolutionære og politiske kræfter som ønsker "et menneskeværdigt liv for alle", for "retten til livet" og ønsker at befri "borgernes grundbehov".

Det liberale vesten står for et herrefolkets demokrati. Det er værd at erindre om den amerikanske præsident F.D. Roosevelt som har talt om 4 grundlæggende menneskerettigheder. Som også var en inspiration til FN's Menneskerettigheder. I en tale holdt 6. jan 1941 nævnte FDR disse fire grundlæggende rettigheder:

- Freedom of speech and expression.
- Freedom to worship God in his own way.
- Freedom from want.
- Freedom from fear.

Vi har set at de sociale og økonomiske rettigheder samt kampen for freden ikke indgår i imperialismens ideologi. Og er fraværende eller svage hos venstrefløjen og mange NGO'er. Medens human rights bruges når det er opportunt og ofte reduceres til et spørgsmål om ytrings- og organisationsfrihed.

En anden vej: De antikoloniale revolutioner.

Lad os citere Thomas Sankara, præsidenten i Burkina Faso, som blev myrdet:

"Vi vil ikke længere bedrages. Den nye verdensorden som vi kæmper for, er kun opnåelig, når det lykkes at knuse den gamle orden. Og vi indtager vores retmæssige plads i den politiske verdensorden. Vi forstår vores betydning og ønsker medbestemmelse når det gælder beslutninger og handel, økonomi og valuta på globalt plan. Den nye verdensorden ligger i forlængelse af

folkeretten: ret til uafhængighed, til frit valg af regeringsform og regeringsstruktur og ret til udvikling. Og som alle folkerettigheder er det gennem folkenes kamp disse rettigheder erobres. Det vil aldrig være et resultat af andre magters storsind uanset hvem.”

Antikoloniale revolutioner i Irak, Syrien og Libyen åbnede for elementer af verdslig styre, kvindefrigørelse og socialisme omend under autokratisk styre, men angribes både indefra og udefra og de progressive træk rulles tilbage eller knuses helt. Vi ser at vestlig imperialisme samarbejder med reaktionær politisk islam. Historiens ironi at USA og Vesten likviderer de friheder de selv propagerer. Resultatet er masse mord af civile, kaos og nød. Kvinder og børn står som de store tabere, og millioner sendes på flugt.

Klassisk kolonialisme ser vi i Palæstina-Israel konflikten, som klart viser den vestlige imperialismes dobbelte holdning til spørgsmål om menneskerettigheder.

Nykolonial magtstruktur.

Vi ser en intensiveret kamp om kontrol med den globale økonomi og ressourcerne. USA stræber for at fastholde og udvide sin militære overlegenhed. Der er udviklet en enorm multimedial ildkraft som kan angribe og dæmonisere en modstander og reducere ham til barbar. De sociale medier bliver redskaber til at støtte oprør og intervention.

Man proklamerer nationalstatens afslutning og markedets sejr. Denne ”internationalisme” støttes af dele af venstrefløjen. Imperialismen støtter ”bevægelser” til deres snævre formål. Men kun hvis de kæmper imod udbytning og mere demokrati kan de siges at være progressive. Ellers bliver de let til et redskab.

Med Libyen og Syrien ser vi en ny ”Sykes-Picot”-opdeling, hvor stormagter planlægger at dele byttet. UK og Frankrig retter sig primært mod Mellemøsten og Afrika. Tyskland retter sig mod Østeuropa og Balkan. Dermed kan USA kan forskyde sit fokus mod Kina og Asien (Pivot China)

Arbejderklassens vækst og klassekampen.

John Smith har givet en god analyse af den globale kapitalisme, de globale forsyningskæder og væksten i den globale arbejderklasse og potentialerne:

”Den enorme vækst i arbejderklassen og især industriarbejderklassen, i Kina og lande undertrykt af imperialismen er den mest afgørende ændring i den nyliberalistiske periode og i kapitalismens historie.....sammen med deres brødre og søstre i de imperialistiske lande, har arbejderne muligheden for at grave kapitalismens grav”. (John Smith).

Reel bevægelse og teori

Venstrefløjen har sine rødder i en forståelse af klassekampen på 3 centrale områder:

- Politisk og social befrielse af de lavere klasser.
- Kvindernes frigørelse.
- Kampen mod kolonihærdømme- og kolonikrige.

Især pkt. 3 fører til splittelse og spaltning, en splittelse som man kan føre helt tilbage til den socialdemokratiske tilslutning til krigsbevillinger i 1914. Et nutidigt eksempel er en fransk socialistisk præsident Hollande som stiller sig i spidsen for en ny opdeling af Syrien (en ny ”Sykes-Picot”) og ikke er til at skelne fra de borgerlige. Samt at venstrefløjen ikke klart tog afstand fra NATO’s angreb på det suveræne Libyen. En central konklusion er at den europæiske venstrefløj nok

er imod nyliberalismen, men ikke har forstået nykolonialismen.

Kilder bla:

John Smith: Imperialism in the 21th Century. Globalization, Super-Exploitation and Capitalism`s Final Crisis, Monthly Review, New York, 2016

F. William Engdahl: Full Spectrum Dominance, Totalitarian Democracy in the New World Order, Wiesbaden, 2009.

Domenico Losurdo: Wenn die Linke fehlt. Gesellschaft, des Spektakels, Krise und Krieg, Köln,2017.

Stephen Gowans: Washington`s Long War on Syria, Montreal, 2017.

Horace Campbell: Global NATO and the Catastrophic Failure in Libya, Monthly Review, New York, 2013.

Lenin: Imperialismen som kapitalismens højeste stadium, Moskva 1934.

Lenin: Der Imperialismus als höchstes Stadium des Kapitalismus. Kritische Neuausgabe, Verlag 8. Mai, Berlin 2018

Thomas Sankara: Die Ideen sterben nicht! Reden eines aufrechten und visionären Staatsmannes. AfrivAvenir International e.v., Berlin, 2016.